

XIX Міжнародна науково-технічна конференція “ПРИЛАДОБУДУВАННЯ: стан і перспективи”, 13-14 травня 2020 року, КПІ ім. Ігоря Сікорського, Київ, Україна

УДК 621.3.087.44

РОЗРОБКА СИСТЕМИ ІНТЕРНЕТУ РЕЧЕЙ НА ОСНОВІ ПЛАТФОРМО-НЕЗАЛЕЖНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Токаренко О. В., Богомазов С. А.

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Київ, Україна

E-mail: tokarenko36@gmail.com

Протягом довгого часу домінуюче місце в розробці серверних додатків для Інтернету речей (Internet of Things, IoT) займала мова програмування Java [1]. Але не дивлячись на велику популярність даної мови, вона має ряд недоліків. В цілому засновані на Java веб-фреймворки не дозволяють швидке внесення змін в роботу. Ще один фактор, що сповільнює веб-розробку – недостатня гнучкість мови Java. В цьому випадку її статична типізація є недоліком, а не перевагою. Прискорити процес веб-розробки, прототипування, написання сценаріїв дозволяє використання JVM-сумісних програмних засобів, що підтримують динамічну типізацію, зокрема мови Groovy та фреймворку Grails.

Grails – це фреймворк для швидкої веб-розробки, в основі якого лежить динамічна мова Groovy. В першу чергу Grails допомагає заощадити час при роботі над автоматичним створенням структури проекту. Даний фреймворк активно використовує концепцію програмування за угодами, що застосовується в аналогічному фреймворці Rails для мови Ruby. Якщо код відповідає угодам, то фреймворк виконує багато завдань, що вирішуються на рівні шаблонного коду [2]. Groovy – це об'єктно-орієнтована динамічно типізована мова, яка працює на віртуальній машині Java (JVM), що забезпечує платформи-незалежність технології. Її динамічні можливості доповнюють статично типізовану мову Java. Використання динамічної типізації дозволяє скоротити код, тому що зникає оголошення «очевидних» типів, забезпечується більш швидкий зворотній зв'язок і гнучкість при присвоєнні об'єктів різних типів єдиній змінній, з якою виконуються операції. Groovy заснований на ідеях Smalltalk, Ruby і Python і підтримує функціональні літерали, вбудовані колекції, регулярні вирази. В Groovy значно спрощується робота з XML завдяки вбудованій підтримці XML-обробки.

На базі фреймворку Grails з використанням мови Groovy була розроблена серверна частина демонстраційної системи Інтернету речей. Програмне забезпечення серверної частини системи розроблено для запуску у віртуальній машині Java. Такий підхід дозволив отримати платформи-незалежне програмне рішення, що не залежить від конкретних архітектур. Демонстраційна система складається з інтелектуальних датчиків, CoAP сервера і сервера додатків з СУБД PostgreSQL. Дані про температуру та вологість надходять з інтелектуальних датчиків в одноплатний комп'ютер Raspberry Pi. За допомогою протоколу CoAP (Constrained Application Protocol) виконуються запити на отримання даних.

CoAP – це веб-протокол, оптимізований для мереж з обмеженими ресурсами, типових для IoT і M2M (Machine-to-Machine) додатків [3]. Протокол базується на REST архітектурі, в якій ресурси доступні і ідентифіковані за допомогою уніфікованих ідентифікаторів ресурсів (URI). З ресурсами можна взаємодіяти за допомогою тих самих методів, які використовуються в HTTP: GET, PUT, POST і DELETE. Протокол складається з підмножини функціональних можливостей HTTP, які були перероблені з урахуванням обмежених обчислювальних можливостей і необхідності споживання мінімальної енергії. Транзакція CoAP має в 10 разів менше за розміром повідомлення, ніж HTTP. Це є наслідком значного стиснення заголовку, який реалізовано в протоколі CoAP.

В якості хмарної платформи було використано Amazon EC2. За допомогою налаштування конфігурації iptables реалізовано можливість обміну даними з веб-сервером як за протоколом HTTP, так і за протоколом CoAP. Для обміну даними за протоколом CoAP використовувалась бібліотека Californium, для роботи через UART – бібліотека jssc, що дозволило абстрагуватись від низькорівневих деталей. Для дослідження роботи сервера використовувався додаток Corper для браузеру Firefox та програма для аналізу мережевих пакетів Wireshark.

Запит до CoAP-сервера типу GET coap://name:port/.well-known/core повертає відповідь в форматі xml, що містить перелік URI усіх ресурсів. Запит до CoAP-сервера типу observe для ресурсу має вигляд coap://192.168.2.1:5683/SensorNode/ObjectTemperature. В результаті сервер періодично посилає повідомлення з експериментальними даними при кожному оновленні CoAP ресурсу. У випадку, коли метод не підтримується ресурсом, відправляється повідомлення з кодом 4.05- method not allowed.

Застосування протоколу CoAP дозволило зменшити вимоги до пропускну здатності комунікаційного каналу, що дозволяє використовувати навіть низькошвидкісне модемне з'єднання. Структура системи є горизонтально масштабованою, тобто дозволяє розширити конфігурацію на будь-якому рівні. Суттєвою перевагою розробленої структури є можливість перенесення складних обчислювальних операцій на рівень “хмарних” сервісів.

Використання фреймворку Grails та мови Groovy дало змогу значно скоротити кількість коду, надати гнучкості і стабільності роботи при внесенні змін при збереженні платформонезалежності програмного забезпечення.

Ключові слова: Інтернет речей, обробка даних, протокол CoAP, веб-додаток.

Література

- [1] О. В. Токаренко, та С. А. Богомазов, “Система збору експериментальних даних на основі Java-фреймворків”, на *XV Всеукр. наук.-практ. конф. студ., асп. та мол. вч. Ефективність інженерних рішень у приладобудуванні*, Київ, 2019, с.532-534.
- [2] Б. Эванс, и М. Вербург, *Java. Новое поколение разработки*. СПб, Россия: Питер, 2014.
- [3] Z. Shelby, K.Hartke, and C. Bormann, The Constrained Application Protocol (CoAP). RFC 7252, 2014. [Online]. Available: <http://www.rfc-editor.org/info/rfc7252>. Accessed on: June 1, 2018.